

Қарағанды Мемлекеттік Медицина Университеті
Клиникаға кіріспе кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: Асқазан-ішек жолдарынан қан кеткенде
және бүйрек ұстамасында мейірбіке көмегінің
алгоритімі

Орындаған: Назарметов А.А.
Қабылдаған: _____

Қарағанды 2011

Мазмұны:

- *Асқазан ішек жолдарынан қан кетудің себептері, алғашқы көмек көрсету. Ас қорыту жолдарынан көп мөлшерде қан кету белгілері кезіндегі мейірбикенің іс-әрекеті. Науқасты физикалық және эмоциональдық тыныштандыру, таза ауаны қамтамасыз ету. Ас қазан аймағына суық басу. Науқастың тыныс жолдарына қанның тұрып қалуының алдын алу. Дәрігердің тағайындауы бойынша қан тоқтататын дәрілерді дайындау, бүйрек шаншуының клиникасы, несепазардың бұлшықет қабатын босаңсытатын дәрілерді қолдану. Дәрігерді шақыру науқастың жағдайын бақылау.*

Асқазан ішек жолдарынан қан
кету:

Ол нәжісте қанның көп болуынан
қарын-ішектен қан ағу деген сөз.

Асқазан ішек жолдарынан ағатын қанның түрлері:

Қан ағатын жер көтенішекке неғұрлым жақын болған сайын қан түсі өзгермейді

Ішектен қан аққан кезде нәжіс қызыл қоңыр түсті болады

Қарыннан немесе ұлтабардан аққанда қара түсті болады

Тік ішек венасынан қан таза күйде бөлінеді, ол қызыл түсті болады да нәжісінің үстінде қалады

Асқорыту жолдарынан көп мөлшерде қан кету белгілері кезіндегі мейірбикенің іс - әрекеті

- *Ішегінен қан азатын пациентке мұқият жеке дара күтім қажет.*
- *Мейірбике пациентке дәрет ыдысты төсекке берілуін қадағалап, пациенттің тамақтануына көмектесіп, толық тыныштықты талап етеді.*
- *Ішегінен қан азатын пациенттің нәжісін дәрет ыдысына немесе қақпағы бар ыдысына салып, салқын жерге қояды. содан кейін тиісті тәртіппен зертханаға жібереді.*

Асқазан аймағына суық басу,
науқастың тыныс жолдарына қанның
тұрып қалуының алдын алу.

Мейірбике пациентті төсегіне ыңғайлы
жатқызып, оның тұрып жүруіне рұқсат
бермейді. Қарынның тұсына мұзды
мұйық басып, пациенттің ішіп-жемеуін
қадағалайды. Науқасты әрқашан
тыныштандырып жұбатып отыру қажет,
өйткені қанның түсінен оның шошынуы
мүмкін. Дәрігерлік белгілеулер тез дұрыс
әбігерленбей орындалуы тиіс.

Науқасты физикалық және
эмоциональдық тыныштандыру және
таза ауаны қамтамасыздандыру.

*Мейірбике науқасқа жылы сөйлеп, жақсы
сездермен өзіне баулу қажет.*

*Сонымен қатар палата тыныш болуы тиіс
және пациентке тыныштық орнатып,
оны жұбату қажет және палата іші
жарық, кең әрі жылы болу қажет.*

Науқастың асқазан ішек жолдарынан қан аққандағы белгілері

- Кенеттен болған әлсіздік
- Бас айналу, тершеңдік
- Кофе тұнбасы тәрізді құсық
- Нәжісте қан (мелена)

Қан тоқтатудағы дәрігердің тағайындаған іс-шаралары

- Науқасқа қан ағудың бастапқы кезеңінде аш қарында болуын, содан кейіннен ғана сұйық тамақ ішуіне рұқсат етіледі (сүт, жеміс, жұмыртқа белогы).
- Науқастың қан ағуы тоқтаған соң 4-7 күннен диета молайтылады.

Қолданылған әдебиеттер:

- *Заликина Л.С. Сырқаттың жалпы күтімі. Алматы: “Ана тілі” 1992.*
- *Момынов Е.Ә. Мейірбике ісінің негіздері. Шымкент : 2006.*
- *Мұратбекова С.Қ. Мейірбике ісінің негіздері. Астана: 2007.*